

Groei gezonde, groene economie

Nederland wil naar de top in economische groei, innovatie en maatschappelijk rendement door de eigen concurrentiekracht te versterken en maatschappelijke uitdagingen te helpen oplossen.

De Nederlandse Tuinbouw & Uitgangsmaterialen sector doet meer met minder. Nederlandse veredelaars en vermeerderaars ontwikkelen en leveren uitgangsmateriaal voor ziekte- en droogteresistente gewassen met een hogere opbrengst en betere smaak en houdbaarheid. Nederlandse tuinders realiseren de hoogste productiviteit per hectare met minder gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, water en mineralen. Zij lopen voorop in energie-efficiëntie, duurzame energieproductie en CO₂-reductie. Met Nederlandse kennis, producten en productiemethoden halen ook boeren en tuinders in ontwikkelingslanden meer waarde uit hun teelten.

Nederland is de grootste exporteur in sierteelt, bloembollen en uitgangsmaterialen, nummer drie in voedingstuinbouw en biedt direct werk aan 400.000 en indirect aan 200.000 mensen. Wageningen UR is de nummer twee van de wereld in de land- en tuinbouw.

Het Nederlandse tuinbouwcluster - Greenport Holland - staat bol van innovatie en internationaal ondernemerschap. En, is als enig Nederlandse cluster -gedomineerd door MKB - onbetwist wereldmarktleider. Voor onze sector is Europa dan ook cruciaal. Vanwege de exportgroei, de versterking van de concurrentiepositie en de stimulering op het gebied van kennis- en innovatie.

Kortom, de sector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen, verenigd in Greenport Holland levert innovatieve, duurzame oplossingen voor hogere waarde en minder verbruik, meer voedselzekerheid en duurzaamheid en minder armoede en verspilling. Onze ambitie is dan ook om in 2020 wereldmarktleider te zijn als bron van duurzame oplossingen voor werelduitdagingen.

Daarom vragen we steun van politieke partijen voor: Groei door toepassing van kennis (valorisatie) en internationalisatie via stimulering van het Midden- en Kleinbedrijf.

Kerncijfers Greenport Holland

- Het tuinbouwcomplex omvat ruim 29.000 bedrijven
- Productiewaarde 7,9 miljard euro
- Aandeel in totale agrarische productiewaarde: 40 procent
- Exportwaarde 15,6 miljard euro (5 procent van totale export Nederland), importwaarde 8,2 miljard euro
- Bijdrage aan overschot op nationale handelsbalans afgelopen jaren tussen 20 en 25 procent
- Aandeel sierteelt wereld(export)handel: 60 procent (bloembollen: 90 procent)
- Wereldwijd grootste exporteur van verse groenten
- In plantaardig uitgangsmateriaal mondiaal marktleider; exportwaarde 2,5 miljard euro
- Grootste exporteur van groentezaden ter wereld
- De sector technologie en toelevering is goed voor 2 miljard omzet
- Additionele productiewaarde toeleverende industrie: 1 miljard euro (jaarlijkse groei 5 tot 10 procent)
- Ruimtegebruik 7,8 procent van het totale landbouwareaal (149.300 hectare; glastuinbouw 10.300 hectare (= 0,5 procent)
- Werkgelegenheid circa 400.000 mensen (ruim helft totale agrisector)
- Aanvullend werk voor 200.000 mensen in sectoren als logistiek, toelevering, onderwijs en onderzoek

Ambitie tuinbouw	Waarom	Vraag aan politiek
<p>Kennis en innovatie</p> <p>Versterking innovatiekracht van de sector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen en creëren van randvoorwaarden voor innovatief ondernemerschap.</p> <p>Versterking via Gouden Driehoek bedrijfsleven in samenwerking met kennisinstellingen en (regionale) overheid.</p> <p>Vier innovatieprogramma's zorgen ervoor dat de Nederlandse sector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen versterkt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Meer met minder 2. Voedselveiligheid en -zekerheid 3. Gezondheid en welbevinden 4. Samenwerkende waardeketen 	<p>Groei</p> <p>Economische en maatschappelijke ontwikkelingen vragen om vernieuwing in de sector. Ze versterkt hierdoor haar concurrentiekracht en behoudt haar positie als wereldmarktleider.</p> <p>Dit draagt bij aan de duurzame groei en versterking van de Nederlandse economie en het creëren en behouden van werkgelegenheid.</p>	<p>Investeren</p> <p>Beschikbaar houden en versterken MKB-instrumentarium, met speciale aandacht voor marktgerichte innovaties zoals Fiscaal (WBSO, RDA), RDA+, BMKB, Groeifaciliteit, etc).</p> <p>Stimulering innovatie door beschikbare overheidsmatching aan private investeringen (PPS) om de stevige kennisbasis in Nederland verder te ontwikkelen.</p> <p>Behoud en versterking private vraagsturing in onderzoekprogramma's; kortom continuering cofinanciering (PPS-constructies) voor grensverleggend onderzoek, kennis en innovatie.</p> <p>Cofinanciering (nationaal) Horizon 2020 (EU) versterkt innovatiekracht sector.</p>
Behoud (fundamentele) kennisbasis.	Fundamenteel onderzoek is non-competitief en daarmee niet te matchen met privaat geld.	Volledige financiering van fundamenteel onderzoek door de overheid.
Behoud van collectief heffingsinstrument voor sectordoorsnijdende kennis- en innovatiethema's, sectorbrede taken zoals plantgezondheid en fyto-sanitaire zaken.	De MKB-structuur maakt het bijna onmogelijk om zonder collectief heffingsinstrument de R&D-functie te realiseren.	Handhaven van een collectief instrument met besturing van bedrijfsleven.
Behoud leidende innovatie positie Nederlandse branche uitgangsmaterialen (zaad- en veredelingsindustrie).	Uitgangsmaterialen zijn wereldleiders vanwege innovatief karakter, niet vanwege de prijs.	Nieuwe balans creëren tussen octrooirecht en kwekersrecht door het internationaal inzetten op een volledige kwekersvrijstelling in de bio-octrooirichtlijn.
De mededingingsregels moeten voor de mkb producenten in het tuinbouwcluster meer mogelijkheden bieden om samen te werken t.b.v. ketentransparantie, duurzaamheid en de markt. Ook de fricties tussen mededingingsregels en de GMO regeling dienen weggenomen te worden.	Een sterk tuinbouwcluster – is ondanks de MKB structuur – in staat op Europees en wereldniveau te opereren als een topleverancier van tuinbouwproducten.	Ruimte bieden om de mededingingsregels op de relevante onderdelen aan te passen.
<p>Human Capital</p> <p>De sector biedt aantrekkelijke banen met goede arbeidsvoorwaarden, -omstandigheden en een praktijkgericht opleidingsaanbod.</p> <p>Vier speerpunten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Verbetering van het imago van de sector en goed werkgeverschap 2. Ontwikkeling van een Centrum voor Innovatief Vakmanschap en Centers of Expertise 3. Herdefiniëring van de bevoegdhedenregeling 4. Internationalisering 	<p>Kracht</p> <p>Om werknemers te boeien en binden in een groeiende high tech, internationaal toonaangevende sector die duurzaam is en ruimte biedt aan 400.000 werknemers (direct) en 200.000 (indirect) met goede arbeidsvoorwaarden, -omstandigheden en een op alle niveaus gericht opleidingsaanbod dat aansluit bij de behoeftes van het bedrijfsleven nu en in de toekomst.</p>	<p>Steunen</p> <p>Ondersteun brancheactiviteiten op de vier speerpunten.</p> <p>Nauwe afstemming bedrijfsleven en onderwijs in aanbod.</p> <p>Belemmerende regelgeving zoals de bevoegdhedenregeling (m.n. MBO) afschaffen.</p> <p>Bevorderen van Centra voor Innovatief Vakmanschap (CvIV) en voor Expertise (COE).</p>
Werkgeverschap.	Arbeidswetgeving voor in- en uitstroom medewerkers bevorderen.	Voor seizoensgebonden werk (korte duur) belasten met het lage WW-tarief (deze groep maakt immers nauwelijks gebruik van WW).
<p>Voedselveiligheid</p> <p>Het Nederlandse tuinbouwproduct is gegarandeerd veilig, gezond en duurzaam geproduceerd en heeft een gesloten keten.</p>	<p>Betrouwbaar</p> <p>Veiligheid van voedsel is een belangrijk issue voor de consument en samenleving. Het Nederlandse product is betrouwbaar en moet dat imago behouden.</p> <p>Een sterke en onafhankelijke Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA) en 'gesloten' tracking & tracing-systemen garanderen dit.</p>	<p>Investeren en steunen</p> <p>De NVWA moet een autoriteit zijn op het gebied van voedselveiligheid en dient onafhankelijk en objectief te oordelen en te communiceren.</p> <p>Behoud inzet en niveau van kennis en expertise bij de overheid (ministerie VWS, NVWA) en uitwisseling van die kennis met het bedrijfsleven.</p> <p>Inzet van ICT-technologie en onderzoek versterkt stimuleren en inzetten in de keten t.b.v. de consument.</p> <p>Binnen EU samenwerking tussen landen en instanties bevorderen om te komen tot proactief beleid voor snelle crisisaanpak.</p>
Uniform en transparant beleid op EU-niveau.	Geen onderscheid naar herkomst producten.	Monitoring op basis van risicobeoordeling. Rekening houdend met eigen activiteiten ondernemingen en ketens.

Ambitie tuinbouw	Waarom	Vraag aan politiek
Internationaal	Rendement	Bevorderen
Een renderende bedrijfstak gericht op duurzaamheid, innovatie en economie met wederkerige vrijhandel.	De tuinbouwsector heeft zeer grote im- en exportbelangen.	Wederzijdse opheffing van handelsbelemmeringen en verbeterde markttoegang tot derde landen.
We zetten (met de overheid) in op bedrijvigheid, ondernemerschap, ketenaanpak en kennisontwikkeling/uitwisseling in m.n. opkomende markten en ontwikkelingslanden.	De sector levert met haar kennis, technologie en ondernemerschap een actieve bijdrage aan het oplossen van de 'wereld uitdagingen'.	Actief instrumentarium noodzakelijk om internationaal ondernemen te bevorderen voor het MKB bedrijfsleven. Met name op BRIC-landen en opkomende landen is actieve support vereist.
Versterken kwekersrecht.	Innovatie in de vorm van nieuwe variëteiten van gewassen is gediend bij een gedegen bescherming door het kwekersrecht.	Stimuleren dat landen de UPOV-conventie ondertekenen en dat landen die dat al hebben gedaan de laatste versie overnemen.
Behoud en toegang tot genetische bronnen.	Voor het 'inkruisen' van nieuwe eigenschappen zoals nieuwe resistenties, toleranties om te kunnen voldoen aan de grand challenges, is beschikbaarheid van en toegang tot wilde voorouders en eigenschappen die onder octrooirecht vallen, noodzakelijk.	Beschikbaar houden van plantgenetische bronnen is een onderdeel van internationale biodiversiteitonderhandelingen, waar Nederland duidelijk stelling moet innemen zodat een voldoende freedom to operate gewaarborgd wordt.
Internationale inhoudelijke expertcenters voor handelsondersteuning.	Een internationaal opererende sector heeft behoefte aan expertise en ondersteuning ter plaatse.	Voor het uitbouwen van de Nederlandse exportpositie en vestigingspositie (joint ventures) ter plekke is het van groot belang dat het systeem van landbouwraden met hun grote inhoudelijke kennis in de belangrijkste exportregio's in stand blijft. Daarnaast moet behoud van nationale expertise op overheidsniveau gewaarborgd zijn. Dit geldt in het bijzonder om oneigenlijk gebruik van fytosanitaire regels tegen te gaan en problemen snel op te lossen.
EU	Versterking	Steunen
Wetgeving. Biodiversiteit behouden en versterken.	Een sterke EU en inzet van 'Brussel' is in alle opzichten van belang voor behoud en versterking van de koploperspositie van de Nederlandse sector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen. In de gehele keten is digitalisering de ingeslagen weg. Het is van belang dat de overheid hierop aansluit om dubbeling in systemen te beperken.	Krachtige inzet rond invoering en herziening van EU-wetgeving, conform het hoge NL kennisniveau en de vooraanstaande handelspositie van NL. Geen Nederlands aanvullend beleid op het gebied van biodiversiteit.
Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB)	Grond beschikbaar houden voor sierteelten in vollegrond.	GLB-regelgeving ook voor sierteelt (o.a. bloembollen, bomen en vaste planten).
Fiscaal	Stimulans	Behouden
Optimale fiscale omgeving voor tuinbouwondernemers.	Geen lastenverzwaring: sector draagt sterk bij aan "NL-Maakeconomie", export en aan gezondheid en welbevinden.	Laag btw-tarief voor sierteeltproducten. Behoud tuinbouwtarief energiebelasting. Behoud mogelijkheden groenfinanciering en Greendeals. Behoud basisvrijstelling binnen MKB-regeling, die jaarlijks wordt geïndexeerd.
Ruimte & bereikbaarheid (infra), ICT	Slim en snel	Bevorderen
Ruimtelijke ontwikkeling van de economische kernclusters mogelijk maken conform Greenportbeleid SVIR.	De economische kernclusters (Greenports) zijn als economisch internationale centra van cruciaal belang voor een sterke tuinbouwsector en leveren een sterke bijdrage aan de economie.	Bestendig bevorderen Greenportbeleid (o.a. SVIR). Snelle introductie van één omgevingswet met praktijkgerichte procedures.
Modernisering en verduurzaming Nederlands tuinbouwareaal.	Modernisering van het tuinbouwareaal biedt kansen om oude bedrijfslocaties te vervangen door nieuwe, duurzame en innovatieve bedrijven en zorgt dat de claim op de ruimte elders minder zwaar wordt.	Modernisering van tuinbouwareaal via adequate regelgeving mogelijk maken via verkorte procedures en hulp bij het tijdelijk stallen van bedrijven.
Hoogwaardige verbindingen tussen economische centra via alle vervoersmodaliteiten.	Voor de kwetsbare en bederfelijke tuinbouwproducten zijn snelle verbindingen een must. Sectorspecifieke oplossingen en maatregelen zijn nodig.	Prioriteit geven aan hoogwaardige verbindingen tussen de Greenports en het achterland. Ontwikkeling van multimodale overslagpunten nabij productielocaties en intercontinentale knooppunten.

Ambitie tuinbouw	Waarom	Vraag aan politiek
Stimuleren agrologistiek.	Logistieke innovaties en slimme vervoersystemen kunnen belasting van wegennet verminderen.	Stimuleren van logistieke innovaties, slimme vervoersystemen en adequate regelgeving (rijtijdenbesluit, heffingen, milieunormen).
Behoud en verbreding digitale mogelijkheden in gegevensuitwisseling.	In de gehele keten is digitalisering de ingeslagen weg. Het is van belang dat de overheid hierop aansluit om dubbeling in systemen te beperken.	Bieden van goede digitale communicatiemogelijkheden tussen overheid en bedrijfsleven. Invoering van gestandaardiseerde wijze van elektronische berichtgeving (met behoud van sectorspecifieke kenmerken).
Energie	Geven	Investeren
De sector heeft een verduurzamingsambitie, die verder gaat dan de overheid afdwingt zowel t.a.v. energiegebruik als CO ₂ -emissie. Tevens bevordering van inzet van schone technieken (zon, wind).	Maatschappij, ondernemer en consument willen een product afkomstig uit een duurzame tuinbouwsector.	Behoud van het verlaagde belastingtarief op aardgas in combinatie met eigen CO ₂ -sectorsysteem voor alle glastuinbouwbedrijven. Inzet op verduurzamingprogramma "Kas als Energiebron" (gouden driehoek). Inzet op verduurzamingprogramma's voor de open teelten. O.a. voor duurzame teelten en opslag. Ondersteuning van onderzoek en toepassing van kennis en technieken m.b.t. precisieland- en tuinbouw. Optimaal inzetten WKK en andere schone technieken, ter bevordering van de verduurzaming energiegebruik. Optimale ondergrond ordening. Faciliteren hergebruik CO ₂ door glastuinbouw uit industrie. Goed werkende garantieregeling misboringen aardwarmte. Haalbaar en effectief beleid SODM gericht op aardwarmte. Een open concessiebeleid voor opsporing van geschikte aardwarmtelocaties.
Milieu en Water	Solide	Bevorderen
Duurzaam milieu- en waterbeheersing.	Maatschappelijk verantwoord ondernemen staat centraal in de sector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen met water en milieu als speerpunten. De implementatie van de Kaderrichtlijn water gaat gepaard met strikte normstellingen, en dit verslechtert concurrentiepositie van de sector binnen de EU.	De procedure van de Mijnbouwwet vereenvoudigen voor de opslag van verschillende watersoorten op meer dan 100m-maaiveld De beleidsruimte binnen Kaderrichtlijn Water en Grondwaterrichtlijn maximaal benutten om ondergrondse regenwateropslag en omgekeerde osmose op grondwater mogelijk te maken en te houden. Meer middelvoorschriften in de milieuwetgeving vervangen door doelvoorschriften, zodat innovaties en alternatieven mogelijk zijn. Bewaak afstemming met bestaande regelgeving (in lijn met wens van snelle doorvoering naar één omgevingswet). Geen striktere normstelling dan noodzakelijk en leg de kosten daar waar ze thuishoren.
Fytopsanitair en plantgezondheid	Duurzaam	Bevorderen
De consument wil een goed en gezond product en een gevarieerd aanbod, maar met zo min mogelijk gebruikmaking van chemische gewasbeschermingsmiddelen. Duurzame gewasbescherming met een gelijk speelveld voor Nederlandse producenten.	Gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de uitgangsmaterialen (veredeling, opkweek, zaadproductie en zaadbehandeling) is essentieel voor een schone start van de keten. Toelating van middelen voor deze "kleine toepassingen" draagt fors bij aan verlaging van chemische middelen gebruik in de gehele productieketen en dient gefaciliteerd te worden.	Vlotte toelating middelen voor kleine gewassen en uitgangsmaterialen praktijkgerichte en innovatie stimulerend beleid t.a.v. emissiebeperking. Stimuleren duurzame producten, productie en logistiek. Gelijk speelveld EU voor toelatingsbeleid (zonerings), bijvoorbeeld identieke toelatings binnen vastgestelde zone vrij beschikbaar maken.

Ambitie tuinbouw	Waarom	Vraag aan politiek
Door nieuwe veredelings technieken gewasbeschermingsmiddelen terugdringen.	Middels nieuwe veredelings technieken zoals cisgenese zijn groenten en fruit producten snel resistent te maken voor bepaalde ziektes zodat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen minstens met 80 procent is terug te dringen.	Ondersteuning in Brussel bij het pleidooi van de sector voor vrijstelling van GMO-regelgeving daar cisgenese minstens zo veilig is als klassieke veredeling aldus de EFSA rapportages.
Markttoegang bewerkstellingen door fytosanitaire barrières te beperken.	De sector is exportgericht en kan veel landen van gezonde producten voorzien.	Rechtvaardige en gelijke tarieven binnen EU. Meer inzet op vermindering van (onterechte) fytosanitaire barrières voor eindproduct naar landen buiten de EU. Faciliteren fytofondsen.
Bodem	Verantwoord	Bevorderen
Goede bodemvruchtbaarheid, verantwoord mineralen gebruik.	Organische stof en mineralen zijn belangrijk voor de bodemvruchtbaarheid. Daarnaast zijn voedingsstoffen essentieel voor een kwalitatief en economisch verantwoorde productie. De open teelten in de tuinbouw hebben binnen de mestregelgeving (die vooral geënt is op veehouderij en akkerbouw) onvoldoende mogelijkheden.	In de mestwetgeving voor de tuinbouw (vollegrondsteelten, bloemenbollen, fruit, boom- en vaste plantenteelt) ruimte maken voor ontheffingsmogelijkheden voor aanvoer van organische meststoffen en mineralen. Mogelijkheden voor verhuur grond niet beperken door milieuwetgeving en inkomens- toeslagen. Flexibiliteit bodemgebruik tussen sectoren verruimen i.v.m. bevordering van biodiversiteit (o.a. bomen, bollen, vollegrondsteelten)

Greenport Holland

Koepelorganisatie Greenport Holland behartigt via haar aangesloten brancheorganisaties de belangen van ondernemers in de sector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen. Binnen het tuinbouwcluster vindt u uiteenlopende bedrijven en organisaties. Denk hierbij aan teeltbedrijven, veilingen, handelshuizen, exporteurs, tuinbouwtoeleveranciers, financiële en adviesinstellingen. Greenport Holland is de naam van dit tuinbouwcluster, waarin de gehele keten is vertegenwoordigd.

In het 'netwerk Greenport Holland' werken bedrijfsleven, kennisinstellingen en (regionale) overheid nauw samen in de zogeheten Gouden Driehoek.

Voorzitter:
Loek Hermans

Secretariaat:
Bezuidenhoutseweg 12
2594 AV Den Haag
T 070-349 03 01
E info@greenportholland.com
W www.greenportholland.com

Juni 2012

